Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer

Beheerplan straatmeubilair 2026-2030

Programma

2 Goede bereikbaarheid
2.1 Verkeer en vervoer

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het beheerplan straatmeubilair 2026-2030 vast te stellen.

2. Op basis van de huidige structurele budgetten (voor 2025 in totaal € 171.000 voor onderhoud, beheer en vervanging) het onderhoud en de vervanging de komende twee jaar uit te voeren.

3. Op basis van een schouw in het voorjaar van 2027 eventuele aanvullende vervanging te bepalen en daarvoor in de begroting voor 2028 eventueel budget aan te vragen.

Toelichting

Voor alle kapitaalgoederen die de gemeente Texel in beheer heeft (verdeeld over verschillende arealen) wordt voor steeds een periode van vijf jaar een beheerplan opgesteld. Een beheerplan zorgt ervoor dat inzichtelijk is hoe het areaal er voor staat, en welke maatregelen er worden genomen om te zorgen dat de kwaliteit gewaarborgd blijft. Een beheerplan geeft daarmee vooral ook inzicht in de financiële consequenties.

Het vorige beheerplan straatmeubilair 2019-2023 is in 2018 door de Raad vastgesteld. In voorjaar/zomer 2025 heeft een extern bedrijf een inventarisatie en inspectie uitgevoerd voor het totale areaal straatmeubilair in onderhoud bij gemeente Texel. Het nieuwe beheerplan geeft de huidige situatie weer met omvang van het areaal, de kwaliteiten en financieel advies om achterstanden weg te werken en de reguliere exploitatie op adequate wijze uit te kunnen voeren.

Bijlagen

Beheerplan straatmeubilair 2026-2030

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☑	Belanghebbenden	☑
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☑	Beheer	☑		

Beheerplan straatmeubilair 2026-2030

Samenvatting

De gemeente Texel stelt een nieuw beheerplan op voor straatmeubilair voor de periode 2026–2030. Het in 2018 vastgestelde beheerplan (2019–2023) is inmiddels verlopen. Een externe inspectie toont aan dat het areaal straatmeubilair is gegroeid (+10%) en dat de gemiddelde kwaliteit is verslechterd. Het aandeel met een lage kwaliteit (C en D) is verdubbeld sinds 2018.

We stellen voor om in te stemmen met het beheerplan 2026–2030. Dat betekent, dat we de komende twee jaar (2026–2027) het onderhoud en de vervanging uitvoeren binnen het bestaande budget van €110.000 per jaar. Hierbij kiest de gemeente voor een onderhoudsniveau waarbij alle gebieden gelijk behandeld worden (basisniveau). De focus ligt de komende jaren op vervanging van individuele elementen met te lage kwaliteit.

Alternatieven zijn onderzocht, zoals een hoger onderhoudsniveau in centra of juist soberder onderhoud in buitengebieden, maar deze kennen nadelen qua kosten, risico's en draagvlak.

In 2027 wordt een schouw uitgevoerd om de stand van zaken opnieuw te beoordelen en zo nodig aanvullend budget aan te vragen voor 2028. Dit plan sluit aan op eerdere beleidskeuzes en stelt de gemeente in staat om het straatmeubilair duurzaam en verantwoord op peil te houden. Aparte communicatie is hierbij niet nodig.

De vervanging kan deels worden uitbesteed. De reguliere exploitatie blijft bij de gemeentelijke dienst. Bij de uitvoering worden de wettelijke en beleidsmatige kaders (zoals de Wegenwet, RVV 1990 en CROW-richtlijnen) gevolgd.

De verwachting is, dat deze aanpak de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid zal verbeteren en dat het aantal meldingen en klachten zal afnemen.

Beheerplan straatmeubilair 2026-2030

Argumenten tot advies

In het volgende overzicht is een weergave van de omvang van het vergelijkbare areaal en gemeten kwaliteit in zowel 2018 als in 2025. Kwaliteit C en D betreft het te vervangen areaal en wordt in principe in 2 jaar weggewerkt.

Areaal en kwaliteiten:

Areaal stuks		**Kwaliteit**	**2018 (%)**	**2025 (%)**
2018	13792	A	70	58
2025	15443	B	20	22
		C	6	10
		D	4	9
Type areaal			**2018 (stuks)**	**2025 (stuks)**
Borden			6304	6521
Dragers			4017	3998
Meubels			3471	4924
		Totalen	**13792**	**15443**

Areaal:

Er is een toename van het totale areaal met ruim 10% t.o.v. 2018. Grootste verschil is aanwezig in areaaltype meubels (banken, tafels, verkeersvoorzieningen, geleide-elementen, kunst/groen, palen en overig). Vermoedelijk is niet zomaar te zeggen dat verschil een absolute toename is van het areaal, maar dat een deel van het areaal/areaaltypen in 2018 niet opgenomen was in de inventarisatie/inspectie. Anderzijds zijn de laatste jaren woonwijken ontwikkeld/aangelegd en met bijbehorende inrichting van straatmeubilair en heeft geleid tot een toename. Die directe verschillen kunnen we nog niet uit de beheersystemen destilleren omdat die nog niet volledig zijn bijgewerkt obv nieuwe areaal openbare ruimte. Wel hebben we afgelopen jaar een onderzoek gedaan naar de doelmatigheid van borden en palen (kan het soms minder, kan het anders/slimmer of juist extra op plekken waarbij veiligheid altijd voorop staat). Dat heeft inmiddels geleid tot een sanering van het aantal borden en palen. Ondanks de toename van het areaal openbare ruimte is het totale aantal borden en palen stabiel gebleven.

Kwaliteit:

De kwaliteit van het straatmeubilair wordt gemeten volgens de beeldkwaliteit-systematiek om onderhoudsniveaus te beschrijven volgens de CROW. Daarbij worden kwaliteitsniveaus A, B, C en D gehanteerd. Vaak leggen gemeenten waaronder Texel in hun beheerplannen vast welk kwaliteitsniveau ze nastreven per onderdeel van de openbare ruimte (bijv. verharding, groen, straatmeubilair). Gemeente Texel streeft naar onderhoud van de openbare ruimte op niveau B (basis), met als uitzondering de dorpscentra en begraafplaatsen waar niveau A wordt nagestreefd.

Kwaliteitsniveaus:

- A = zeer goed
- B = goed/voldoende (meest gekozen norm)
- C = matig
- D = slecht/onder de maat

In 2018 was sprake van 10% areaal met een te lage kwaliteit (C en D). Dat is anno 2025 min of meer verdubbeld. In het vorige beheerplan 2019-2023 gaf het beheerplan aan om jaarlijks totaal

ca. € 270.000 te investeren in exploitatie (€ 62.000) en achterstallig onderhoud € 200.000). Er is destijds een voorstel gedaan en door de Raad besloten om jaarlijks € 170.000 voor beiden uit te geven. Voor 2025 is het bedrag nog verder naar beneden bijgesteld (€ 110.000). Achteraf voor de periode 2019 tot nu is gebleken dat sprake was van te lage budgetten om de kwaliteit op orde te krijgen. Dat blijkt uit de verdubbeling van de omvang van het te vervangen areaal.

Advies:
Om te voorkomen dat de kwaliteit van het areaal verder achteruit gaat is het wenselijk om in de jaren 2026 en 2027 te werken aan vervanging van elementen met kwaliteit C en D. Met het jaarlijks beschikbare budget van € 110.000 is dat gezien de op pagina 21 van het rapport berekende vervangingsopgave redelijk te doen. Waar de afgelopen jaren in de uitvoering de nadruk lag op het vervangen van meubilair types (fietsbewegwijzering, ANWB bewegwijzering, tafels en banken) komt de komende twee jaar de nadruk te liggen op het wegwerken van de individuele elementen met een te lage kwaliteit.

Medio 2027 maken we met behulp van een schouw opnieuw de balans op voor de vervolgjaren tot en met 2030. Hieruit kan voor de begroting van 2028 en verder een voorstel voor extra vervanging van het areaal voortkomen.

Alternatieven

Er kunnen altijd andere keuzes worden gemaakt om het areaal te onderhouden. Dat betekent wel dat de hierbij behorende risico's t.a.v. verkeersveiligheid, bereikbaarheid/doorstroming, leefbaarheid, duurzaamheid, draagvlak en (levensduur)kosten in ogenschouw genomen moeten worden om weloverwogen keuzes te maken.
Dit beheerplan gaat uit van een basisniveau waarbij alle gebieden op zelfde niveau onderhouden worden met het streven zo weinig mogelijk achterstallig onderhoud te laten voorkomen.

Andere scenario's kunnen als volgt zijn:

1. Gedifferentieerde kwaliteitsniveaus: centrumgebieden, begraafplaatsen op een hoger kwaliteitsniveau onderhouden. Uiteraard zijn de benodigde budgetten dan hoger.
2. Sober niveau: sommige gebieden (bedrijventerreinen, buitengebied incl. strand) worden beneden basisniveau onderhouden. Alle overige gebieden op een basisniveau. De consequentie is dan dat er meer risico's ontstaan t.a.v. verkeersveiligheid, bereikbaarheid/doorstroming, leefbaarheid, duurzaamheid, draagvlak en kosten. We kunnen eigenlijk wel stellen dat de huidige werkwijze hiermee vergelijkbaar is (geworden) terwijl we willen werken volgens de principes die passen bij een basisniveau.

Consequenties van het advies

- **Beleidsmatige consequenties**
  We handelen in lijn van beleidsafspraken uit het verleden om Texel op een basisniveau te onderhouden.

- **Inkoop- en aanbestedingsbeleid**
  Overweging is om het wegwerken van vervanging aan te besteden en de exploitatie door de eigen dienst uit te (blijven) laten voeren.

- **Beheer**
  De beheerkosten worden bijgesteld op basis van de besluitvorming van dit voorstel.

- **Inrichting van de weg/openbare ruimte**
  De kwaliteit van het straatmeubilair zal zichtbaar verbeteren en komt imago van gemeente Texel ten goede. Meest van belang is dat de verkeersveiligheid en doorstroming/bereikbaarheid op orde is gezien de hiermee samenhangende risico's (ongevallen, slechte bereikbaarheid locaties).

Belanghebbenden

- **Dorpscommissie(s)**
  De onderhoudstoestand van straatmeubilair is regelmatig gespreksonderwerp en het aantal klachten/meldingen zal afnemen bij onderhoud op een basisniveau.

- **Externe belanghebbende(n)**
  Voor bewoners in de wijken komt het de veiligheid en leefbaarheid ten goede als straatmeubilair op adequaat niveau onderhouden wordt. Toeristen en inwoners zijn gebaat bij goed onderhouden faciliteiten zoals fietsparkeren.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

Bij het plaatsen, beheren en onderhouden van meubilair wordt rekening gehouden met wet-en regelgeving. Bij wetgeving is het duidelijk dat men zich hieraan dient te conformeren. Bij richtlijnen is dit vaak wat onduidelijker. Maar ook hier geldt dat alleen gemotiveerd van de richtlijnen mag worden afgeweken. Uit jurisprudentie is gebleken dat vooral de richtlijnen van het CROW een belangrijk toetsinstrument vormen, waar rechters bij geschillen aan zullen vasthouden.

De meest relevante wet- en regelgeving is opgenomen in de volgende documenten:

- Wegenverkeerswet;
  - Deze gemeente is verantwoordelijke om de veiligheid van de gebruiker en de functionaliteit van wegen met bijbehorend meubilair te waarborgen.
- Wegenwet (artikel 16);
  - De gemeente is verantwoordelijk om wegen in goede staat te laten verkeren.
- Burgerlijk wetboek (artikel 6:174);
  - De gemeente is aansprakelijk bij nalatig onderhoud.
- Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV 1990);
  - De norm van alle te plaatsen verkeersborden zoals vorm, afmetingen, hoogte enz.
- Besluit Administratieve Bepalingen voor het Wegverkeer (BABW);
  - Regels voor verkeersbesluiten en technische eigenschappen van borden.
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
  - De gemeente is verplicht, conform de gemeentewet, jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken op te stellen. De BBV bevat hiervoor de regelgeving.
- Omgevingswet (vanaf 2021).

    - Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen.
- Europese RTTI- verordening.
    - De Real Time Traffic Information-verordening schrijft een aantal zaken voor over de beschikbaarheid van data over verkeer, zoals het openbaar beschikbaar zijn.
- De belangrijkste richtlijnen die van toepassing zijn op het beheer van meubilair zijn:
    - Nationale bewegwijzeringsdienst (NBD);
    - Nederlandse Norm (NEN);

Communicatie

- In principe hoeft geen aparte communicatie uitgevoerd te worden. De werkzaamheden kunnen ingepland worden.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Het huidige beheerplan straatmeubilair 2019-2023 dient te worden geactualiseerd en de gemeenteraad wil geïnformeerd worden over de stand van zaken en via besluitvorming de komende 5 jaar het areaal op orde te houden.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer

Beheerplan straatmeubilair 2026-2030

Doelenboom

Programma

2	Goede bereikbaarheid
2.1	Verkeer en vervoer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De huidige stand van het areaal straatmeubilair.

Besluit

1. Het beheerplan straatmeubilair 2026-2030 vast te stellen.
2. Op basis van de huidige structurele budgetten (voor 2025 in totaal € 171.000 voor onderhoud, beheer en vervanging) het onderhoud en de vervanging de komende twee jaar uit te voeren.
3. Op basis van een schouw in het voorjaar van 2027 eventuele aanvullende vervanging te bepalen en daarvoor in de begroting voor 2028 eventueel budget aan te vragen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 15-10-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

Beheerplan straatmeubilair 2026-2030